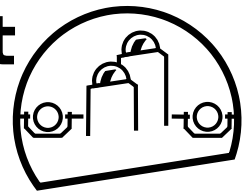

Centaurus A presenteert

in samenwerking met de
Astronomische Kring Nijmegen

Witte dwergen: verborgen lichtjes aan de hemel

Lezing door Joris Kersten, MSc, RU Nijmegen

Verreweg de meeste sterren eindigen hun leven als witte dwerg. Toch zien we er vrijwel geen als we met het blote oog naar de hemel kijken. Dit komt doordat ze lichtzwak zijn. Klein en zonder fusie: deze sterren danken de helderheid die ze hebben aan de warmte die ze tijdens hun geboorte hebben meegekregen. Zeer langzaam worden ze donkerder en donkerder, totdat ze helemaal uitgedoofd zijn. Achter deze sluier van relatieve donkerheid gaan interessante eigenschappen schuil. Zo veranderen witte dwergen tijdens hun weg naar duisternis van binnenuit in kristallen.

Niet alle witte dwergen worden oud op zeer lange tijdschaal. Plotselinge en explosieve veranderingen kunnen optreden als een witte dwerg niet alleen is, maar onderdeel van een dubbelster. Dit gebeurt in een cataclysmische variabele. In deze lezing zal ik een overzicht geven van wat we weten van witte dwergen en cataclysmische variabelen, met aandacht voor recente ontdekkingen.

Joris Kersten is als promovendus verbonden aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hij doet onderzoek naar de radio-emissie van dwergnovae. Een dwergnova is een dubbelster met een witte dwerg die massa ontvangt van zijn partnerster. De invallende massa vormt een schijf rond de witte dwerg. Deze accretieschijf kent regelmatig uitbarstingen, die voor de groep van dichtstbijzijnde dwergnovae goed waarneembaar zijn met een telescoop. Tijdens deze uitbarstingen wordt ook radiostraling uitgezonden, mogelijk afkomstig van een tijdelijk gevormde jet.

De lezing vindt plaats in collegezaal **HG00.308** van het Huygensgebouw, Faculteit Natuurkunde Wiskunde en Informatica (FNWI) van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Ook belangstellende niet-leden zijn – gratis – van harte welkom!

Woensdag 20 maart 2024, 19:30 - 21:30

webpagina Centaurus A: www.centaurus-a.nl

Bereikbaarheid Huygensgebouw Radboud Universiteit Nijmegen

Het Huygensgebouw ligt op de campus van de Radboud Universiteit aan de Heyendaalseweg 135, 6525AJ in Nijmegen.

Komt u met de **fiets**, dan kunt u die een plek geven in de fietsenstalling in de kelder onder de hoofdingang.

Indien u de bus verkiest (lijnen 1, 3, 4, 10, 11, 25, 210, 300, 325) dan kunt u uitstappen op de halte Universiteit/Oostzijde. Steek de Heyendaalseweg over en houd wat links aan. Het grote gebouw aan de overzijde is het Huygensgebouw.

Met een **stoptrein** kunt u naar Nijmegen-Heyendaal reizen. Steek daarna de Heyendaalseweg over, volg deze (rechts af) in zuidelijke richting. Na de kruising met verkeerslichten vindt u het Huygensgebouw aan uw linkerhand. De looptijd bedraagt ongeveer 5 minuten.

U kunt de **auto** kosteloos plaatsen in de parkeergarage P11 onder het gebouw, te bereiken aan de noordzijde van het gebouw via de Driehuizerweg. Bij het inrijden van de parkeergarage dient u een kaartje te trekken uit de automaat bij de slagboom door op de groene knop te drukken. Bewaart u dit kaartje alstublieft, het is namelijk uw gratis uitrijkaart. Bij het uitrijden voert u deze kaart weer in de automaat om de slagboom omhoog te laten gaan.

